

La corrupció i el nou catalanisme

Ricard Torrents

Llegit als diaris que «la corrupció és un llast enorme per al catalanisme». I tant! Però, anem a pams. De quin catalanisme parlem? Si es tracta del vell catalanisme dels espoliadors –presumptes fins quan?– del Palau de la Música Catalana, per posar el cas més abominable, no és cap desgràcia que la corrupció li sigui un llast enorme. Al contrari, com més enorme millor, fins que l'enfonsi del tot i per sempre. La causa catalana està més ben servida sense defensors d'aquests que, a més d'embutxacar-se milions, la desacrediten i donen arguments als seus adversaris.

No hi ha un sol catalanisme. D'ençà que el catalanisme existeix, existeix en una gran varietat de formes. El catalanisme d'un Verdaguer és ben diferent del d'un Espriu, com el de Lluís Llach ho és del de la Trinca, com el del president Artur Mas ho és del de la Forcadès. També en la vida de les persones el catalanisme és canviant al llarg de la vida. Qui no recorda l'evolució d'un Francesc Macià o la involució d'un Eugeni d'Ors? I el catalanisme autonomista de les darreres dècades del segle XX no és desbordat pel catalanisme sobiranista del segle XXI? Al capdavall el catalanisme no és sinó la manera d'assumir la llengua, la cultura i la nació catalanes. I, quan es tracta d'una operació tan personal, alhora que tan social i política, els resultats són múltiples.

La denúncia de la corrupció no hauria de fer el joc als denunciants barruts. Una cosa és que hi hagi corruptes que s'emparin en la identitat catalana i una altra és que els negacionistes d'aquesta identitat pretenguin fer-la culpable de la corrupció. Catalanitzar la corrupció és una trampa que hauríem d'evitar els defensors de la causa catalana. Més que mai en moments crucials com els que vivim. En la corrupció no cal buscar-hi altra cosa que corrupció i corruptes i deixar els catalanismes tranquils. No hi val allò de la bona causa, defensada per mals servidors. La causa del corrupte és la corrupció i prou. El catalanisme dels corruptes és pura màscara i el seu desemmascarament no hauria de causar cap preocupació sinó satisfacció. Perquè, a més de la causa de la justícia, hi guanya la causa del catalanisme.

La corrupció, com el poder, té la forma piramidal de l'Estat. Travessa les seves institucions de dalt a baix, de la monarquia als partits polítics estatals i dels ministeris a les grans corporacions bancàries. Sense estructures de poder no hi ha corrupció i com més poder hi ha, més augmenta la magnitud de la corrupció. Cal, doncs, també preguntar-se sobre quines bases operatives s'ha corromput i corromp el vell catalanisme de la corrupció. I, sense deixar de banda persones i organitzacions, preguntem-nos també en quines infraestructures han trobat permissivitat? Quines estructures són responsables últimes de la delinqüència financera i tributària? Culpar el catalanisme en bloc de la corrupció dels qui s'hi emparen seria una nova autoflagel·lació perversa.

Al contrari. Vet aquí com destapar la corrupció, a més de fer justícia, ofereix l'oportunitat de preguntar-se si no és una estructura de l'Estat. La resposta immediata és negativa, òbviament. La resposta segona, però, matisa. La corrupció, tot i no ser una «estructura» d'Estat, és estructural, segons que dictaminen els entesos. Que vol dir inherent a les estructures.

Llavors, arribats aquí, és quan el nou catalanisme, sorgit de l'11 de setembre del 2012 i conduït per l'Assemblea Nacional Catalana, no sols es desmarca de la corrupció, sinó també de les estructures d'Estat en què s'ha incrustat. És quan el nou catalanisme, impulsat per la generació que no va fer la Transició de l'Estat franquista a l'Estat postfranquista que en continua les estructures, celebra que, amb la corrupció, es destapi el vell catalanisme. No hi ha bé que per mal no vingui. És hora que el vell catalanisme sigui desbancat per un catalanisme nou, sobiranista, compromès a crear estructures d'Estat més eficients que les de l'Estat espanyol en la lluita contra la corrupció.